

PANNA, NEBO OREL

JAMES
BAILEY

PANNA,
NEBO OREL

Copyright © James Bailey, 2020

Všetchna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jolana Navrátilová, 2022

Cover © Adéla Korbelařová, 2022

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

ISBN 978-80-277-1906-8 (pdf)

PANNA,
NEBO OREL

JAMES BAILEY

Věnováno babičce a dědovi

ZIMA

1

Sto pětatřicet metrů nad Londýnem a za vašimi zády jeden z nejpůsobivějších výhledů na město. Která by mohla říct ne?

Já vím, která by mohla.

Jade Toogoodová.

Holka, kterou jsem čtyři roky nazýval svou přítelkyní. Žena, s níž jsem ještě před pár okamžiky chtěl strávit zbytek svého života. Osoba, se kterou se právě nacházím uvězněný ve skleněné kapsli 443 stop nad zemí.

Ta by mohla říct ne.

A taky to řekla.

Nový rok. Londýnské oko. Žena mých snů. Prsten a společná budoucnost.

Co by se mohlo pokazit?

Všechno jsem pečlivě naplánoval. Mělo to být dokonalé. Dokonalý konec jednoho roku a dokonalý začátek toho příštího. Celé měsíce jsem tajně procházel webovky, časopisy, obchody, prohlížel si prstýnky, přemýšlel, jak tu otázku položit, vyčkával na správný okamžik. A když Jade zmínila, že by se ráda projela na Londýnském oku, řekl jsem si, že jsem konečně našel to správné místo. Dějiště příběhu, který budeme dokola vyprávět svým přátelům, rodině a budoucím vnoučatům.

Brožura na křídovém papíře s názvem „Dokonalé vyznání“ to ostatně tvrdila taky. Když pomínete tu přílišnou cenu, co by mohlo být romantičtějšího než soukromá kabinka? Rozesmáté páry na fotografiích se s rozzářenou tváří líbaly. Krásní lidé na nich ronili slzy štěstí. Obrázky s vysokým rozlišením propagovaly úžasný výhled. Slovo „kouzelný“ bylo důsledně tištěno tučným písmem. Mělo to být „výjimečné“, prostě „dokonale romantické prostředí“. Nikdo vás nevaroval, že to nemusí být dokonalé vždycky. Nikde nebylo malým písmem uvedeno, že by snad mohla říct ne. Žádná záruka vrácení peněz, pokud by to udělala. Koneckonců, jak zaznívalo v jejich sloganu, která by mohla říct ne?

Ještě nejsme ani dostatečně vysoko, abychom viděli ten ikonický obzor, a už se všechno pokazilo. Sotva jsme nasedli do kabinky. Do naší soukromé kabinky, rezervované na půl hodiny včetně krabičky luxusních čokoládových lanýžů a láhve šampaňského. Šampaňské zrovna nemusím, ale pod vlivem nervozity a tlaku situace jsem do sebe obrátil sklenku, jen co se kolo rozjelo.

Jak to pití, tak tu otázku jsem příliš úspěchal.

Pokud byste po mně snad chtěli scénář pro zasnubní jízdu na Londýnském oku, zřejmě vám doporučím pokleknout, až budete v nejvyšším bodě a panorama úžasného výhledu zapůsobí na celých 360 stupních obzoru. Rozhodně ne ve chvíli, kdy se sotva odlepíte od země.

Jenže já nemám ve zvyku čekat.

Možná že až by pod sebou spatřila nádheru Big Benu a Wrenovy barokní architektury nebo moderní křivky metropole, řekla by ano. Jenže když jsem vyslovil ta osudná slova „Vezmeš si mě?“, byli jsme právě naproti Londýnskému žaláři. A ji ta otázka vyděsila podobně jako krvavé billboardy na jeho fasádě.

„Ne, Joshi, ne.“ Jade se mi upřeně dívá do očí. Její nepřítomný výraz mě děsí. Jako by naproti ní seděl cizí chlap, kterého vidí poprvé, a ne muž, s nímž žije a kterého přece miluje.

Poznali jsme se v Bristolu, ve městě, kde jsem vyrostl a kde spolu také bydlíme. Tehdy jsem právě končil studium historie na londýnské King's College, a protože jsem tak úplně nevěděl, co chci v životě dělat, vzal jsem brigádu v jednom hotelu. Původně to mělo být jen na chvíli. Jade tam nastoupila o něco později. Její otec hotel vlastnil, a tak ji zaměstnal na recepci. Nebyla to láska na první pohled. Stejně jako jsme tam postupně našli svou kariéru, našli jsme si i svůj vztah. A teď po čtyřech letech máme za sebou tři roky vztahu a dva roky společného bydlení. Copak nečekala, že bych se brzy mohl vyslovit?

„Svatba, Joshi? Vážně? Co sis prosím tě myslíš? Chtěla jsem se jen projet na Londýnském oku, nechtěla jsem, abys mě tu žádal o ruku.“

Přece to nemohlo být takové překvapení. Copak si myslíš, že za obyčejný lístek za 24 liber dostane soukromou kabinku, šampaňské a čokoládu?

„Dobře, omlouvám se. Evidentně jsem to špatně načítal. Ale proč to nechceš aspoň zvážit? Proč jsi tak přesvědčená, že na to nejsme připravení? Víš přece, jak moc tě miluju. Chceme spolu strávit život, nebo snad ne? Copak tohle není další krok?“

„Měl by ses zvednout,“ řekne nepřítomně a moje otázky nechá zcela bez povšimnutí. Uvědomím si, že pořád ještě klečím s prstýnkem v ruce. I v běžných situacích je hodně citlivá na dotek a teď se odsune co nejdál ode mě.

Stoupnu si a nevěřícně se zadívám ven z kabiny. Dokonalý okamžik to naprosto zničilo a s ním i všechny krásné chvíle, které jsem strávil v těchhle končinách. V mé mysli

zůstanou už navždy poskvrněné všechny výlety do hlavního města v dětství, kdy mi všechno připadalo větší, zářivější a působivější, ale i moje zdejší studentské časy, noci strávené v artových kinech, okaté probírání se stohy knih v antikvariátech pod mostem Waterloo, na poslední chvíli zlevněné lístky do Národního a návštěvy představení, která jsem většinou nepochopil, ale tvářil se, že si to ohromně užívám.

Jižní nábřeží Temže jsem vždycky míval rád. Kolem dlážděné promenády vinoucí se podél řeky najdete spoustu londýnských atrakcí, potkáváte turisty s kufry a maminky s kočárky, pravidelní běžci tu uskakují před hejny školáků, skateboardy rozhánějí holuby, zamilované páry si volnou rukou předávají foťáky a kelímky s kávou. Tuhle oblast znám velice dobře. Tak dobře, že bych vám mohl vykládat o tom, že na střeše Národního divadla hnízdí 60 tisíc včel nebo že na protější budově Shell Mex najdete největší ciferník v Británii. Tohle všechno vím a mohl bych o tom vyprávět. Ovšem o tom, že mě moje holka nemiluje, tak jako já miluju ji, jsem neměl tušení. Asi bych vám dopředu neřekl, že mě odmítne. A to je teď to jediné, na co dokážu myslet. Tohle místo nechci už v životě vidět. A hlavně tu nechci být teď, v téhle chvíli. Chci odsud pryč.

Jenže nemůžu. Nemůžu odsud pryč, minimálně příštích dvacet osm minut.

Začnu rázovat po kabině. I když se sem normálně vejde dvacet lidí, teď mi připadá malá i pro dva. Přepadá mě klaustrofobie. Kabinu prostoupí její parfém od Diora, někdejší synonymum našich šťastných chvil. Jenže teď mám pocit, že se z něj udusím. To nás nemůžou pustit ven? Nebo zapnout zpětný chod? Je tu někde poplachové tlačítko? Přece musí existovat plán úniku pro nouzové situace. A tohle vážně je mimořádná situace.

Její slova mi znějí v hlavě a rozléhají se kabinou stále hlasitěji, až se s ozvěnou začnou odrážet od jejích oken.

Ne. Ne. Ne.

Co vlastně znamená *ne*? Platí *ne* pro teď, nebo *ne* napořád?

Podívám se na hodinky. Zbývá dvacet sedm minut. Co je s tím kolem? Je snad rozbité?

Jade mlčí. Prsty s nalakovanými nehty si projede odbarvené vlasy. Blondýna byla už v době, kdy jsem ji poznal, ale tmavé oči prozradí její přírodní barvu. Ztuhne s rukou na temeni hlavy. Věnuje mi zoufalý pohled. Víím, že mi chce něco říct. Podobně se tvářila, když mi sdělovala, že omylem rozbila můj oblíbený hrneček.

„Nechtěla jsem ti to říkat. Ne teď, přes Vánoce. Je mi to líto, Joshi. Vlastně jsem ti chtěla... No... prostě to řeknu. Myslím si, že bychom se měli... rozejít.“

Cože?

„Někoho jsem potkala... Vlastně už chvíli někoho mám.“

Tomu se říká zakroutit nožem v ráně. Mám vážné dýchací potíže.

Tohle nemůže být pravda. Je to nějaká léčka? Vtípek z reality show? Určitě tu někde musí být schovaná kamera.

Rozhlédnu se po kabině, jestli nějakou neuvidím.

Ale žádná tu není.

„Co tím myslíš, že někoho máš?“ Nervózně si usrknou šampaňského.

Navzdory bublinkám mi vyschlo v puse.

„Myslím, že bylo zřejmé, že nám to poslední dobou moc neklape. Což mě samozřejmě neomlouvá, ale...“

„Kdo to je...?“ Vyslovím to jen s obtížemi.

„Jmenuje se... George,“ vypadne z ní váhavě.

Kdo sakra je ten George? George Bush? George Clooney? To jsou jediní Georgeové, které znám, a pokud vím,

ani jednoho z nich nikdy nepotkala, natož aby si s nimi něco začala. Jakého dalšího George asi tak může znát? Pracujeme spolu. Žijeme spolu. Stýkáme se s těmi samými lidmi. Žádný George mezi nimi není.

„Kdo to je?“ zopakuju a tentokrát chci víc informací než jen jméno. Když tu otázku kladu, uvědomím si, že si nejsem jistý, jestli vůbec chci znát odpověď. „Znám ho?“

Překvapí mě, že se mi přitom nezlomí hlas.

„Ehmm...“ Udělá pauzu a pak mi zasadí fatální úder. „Ano, setkal ses s ním, ale asi ho neznáš. Jezdí k nám do hotelu. Je to pan Henley.“

Ach bože. George Henley. Jeden z pravidelných zákazníků. Byznysmen, který k nám jezdí skoro každý týden. Má svoje pravidelné návyky a vždycky chce ten samý pokoj. Vypadá chytře, neustále chodí v obleku a vsadím se, že je ženatý. Byly to vůbec služební cesty? Nedivím se, že od něho měla tak dobré recenze na Trip Advisoru. V hlavě mi víří komentáře z poslední doby: slova jako „přátelská“, „ochotná“ a „pozorná“ najednou nabývají zcela jiných významů.

„Podívej, Joshi, je mi to vážně líto. Opravdu jsem ti nechtěla ublížit.“ Přejíždí si rukama po tvářích, chvíli si je nechá přes pusu a pak si začne hrát s řetízem, který jsem jí dal loni.

Jestlipak si ho sundá, když se má sejít s Georgem? A co on, taky jí koupil řetízek?

Zatřesu hlavou, abych ty myšlenky zahnal.

„Jen jsem chtěla být upřímná.“

„Tak na to už je trochu pozdě.“

Jak to, že jsem to nepoznal? Proč mi to neřekla předtím, než jsme společně strávili Vánoce? Líbali se pod jmelím, tulili se u vánočního stromku a vyměnili si dárky?

Do prdele!

Jeremy.

Jako vánoční dárek jsem jí dal králíka.

Měl to být začátek naší nové moderní rodiny. Domácí mazlíček, svatba, děti. Můj životní plán.

„Ale co Jeremy? Jak jsi mu to mohla udělat?“ pronesu rozhořčeným tónem, jako by nešlo o králíka, kterého máme týden, ale o sedmiletého syna.

„To asi budeme muset pořešit. A taky byt.“ Dívá se dolů, nechce se potkat s mýma očima.

„A co bude v práci? S tebou už pracovat nemůžu. Navíc, když do hotelu každý týden jezdí *on*.“

„Promluvím s tátou a uvidíme, co se dá dělat,“ řekne omluvně. „Jsem si jistá, že ti vyplatí odstupné,“ dodá, jako by si to všechno už promyslela.

Když bydlíte v bytě své přítelkyně a pracujete ve firmě, kterou vlastní její otec, docela si to užíváte, dokud si ona nezačne užívat s někým jiným.

Chtěl bych mít zlost. Chtěl bych brečet. Ale nemůžu ani jedno z toho. Jsem jen v šoku. Celé tělo se mi třese. Na její krásnou tvář se nedokážu ani podívat. Raději se dívám dolů na Londýn, který mi připomíná koberec v dětském pokoji. Na jeho řece se plaví miniaturní lodě na dálkové ovládní, přes Hungerfordský most se řítí vláček velikosti TT. Na ulicích se jako v piškvorkách o prostor přetahují černé taxíky s červenými autobusy. Po vánočním trhu se toulají zamilované páry, popíjejí svařák a smějí se. Milenci se objímají a líbají. Terry a Julie kráčejí ruku v ruce přes most Waterloo. Proč jen to nemůžeme být my?

Londýn jako by na chvíli ztichl, snad na výraz respektu k našemu zničenému vztahu. Z reproduktorů na ulici zaslechnu nějakou hudbu. Už od září jsme v hotelové recepci nepouštěli nic jiného než vánoční songy, donekonečna jsme točili obě cédéčka *Now That's What I Call Christmas!*, takže

tu písničku bezpečně poznám po pár vteřinách. Hned, jak ke mně skrze sklo doletí první tóny.

„Lonely This Christmas“ – Tyhle Vánoce budeš sám.

Jak tam tak stojím a do pusy si rvu pralinky, snad aby to stálo za ty prachy, musím se smát. Vypadá to, že tu nějaký DJ pouští soundtrack, co se přesně hodí k mému životu. Jade to vtipně nepřijde. Sedne si na nyní už svou stranu kabinky a dá se do pláče.

Proč bulí? To já bych tu měl ronit slzy. Ona na to právo nemá.

„A nyní nastal čas pro vaši skvělou fotku z Londýnského oka,“ ozve se z reproduktoru. Tomu říkám ďábelské načarování. „Úsměv!“

Obávám se, že do příští reklamní brožury nás jejich tým nevybere. Na fotce jsme každý na opačné straně kabiny, Jade pláče a já se cpu čokoládovými bonbóny. Na dokonalé vyznání to nevypadá.

V ostatních kabinách si páry i rodinky užívají jízdu, smějí se a vtipkují. Na rozdíl od nich už po zbytek jízdy nepromluvíme. Nač taky? Jasně že bych měl spoustu otázek, chtěl bych dostat spoustu odpovědí, ale co by se tím změnilo? Víím, že je konec.

„Tady máš, vem si to,“ řeknu Jade, jakmile zase vstoupíme zpátky na pevnou zem. Do dlaně jí strčím plastovou kartu.

„Co to je?“

„Klíč k našemu apartmá v hotelu Sea Containers. Měla to být součást překvapení. Měli jsme přímo z pokoje koukat na novoroční ohňostroj, už jako zasnoubený pár. Jenže ty o nic takového nestojíš.“

Sám jsem se už tajně ubytoval, zatímco se Jade toulala po obchodech. Ale teď se mi tam nechce, rozhodně ne samotnému.

Zatváří se nerozhodně. Odmlčí se a podívá se na mě, jako by se chystala říct něco důležitého.

Ale vypadne z ní jen: „Joshi, já nemůžu. Nemůžu tam zůstat sama.“

„Tak proč neřekneš Georgovi, aby přišel za tebou?“

Moc dobře vím, že George Henley nežije v Londýně. Po třech letech vztahu jsou to moje poslední slova k ženě, kterou jsem si chtěl vzít.

Nakonec si kartu vezme a odchází ulicí vlevo. Proplétá se mezi početnými pouličními umělci a lidskými sochami, míjí retro kolotoč, na kterém vyskají rozdováděné děti, prochází rozličnými vůněmi vánočního trhu a kolem repasovaného doubledeckeru, z něhož je stánek na jogurtovou zmrzlinu, míří k hotelu. Do apartmá, v němž jsme měli spát my dva, ale kde teď bude sama.

Dívám se za ní, dokud mi nezmizí z dohledu, a v ruce pořád ještě svírám krabici s pralinkami. Pak vykročím doprava.

Když přecházím přes Westminsterský most, vůbec si nevšímám ikonických osvětlených budov po obou stranách. Nemám chuť zvednout hlavu. Mám pocit, že se na mě všichni dívají a soudí mě. Jako kdyby věděli, co se právě stalo. Cíví na mě i sousoší ryb kolem pouliční lampy. V jednom z nejrušnějších měst na světě jsem zůstal úplně sám. Je tu devět milionů lidí, ale já nemám nikoho.

Jak kráčím se zrakem sklopeným k zemi, všimnu si, že se dole v temnotě zaleskne mince. Padesát pencí. Abych se vzpamatoval z té dnešní finanční ztráty, budu potřebovat každou libru. A tak se sehnu a padesátník seberu. Jak že to říkala máma? „Když najdeš penci, hned ji zvedni, celý den budeš mít štěstí.“

Znamená to, že teď budu mít padesátkrát víc štěstí?

Na rozdíl od mámy nejsem pověřčivý, ale jestli jsem někdy v životě potřeboval kapku štěstí, tak právě teď. Strčím si minci do kapsy, přičemž cinkne o krabičku s prstenem.

Sakra, proč jsem na něj nechal vyryt ten nápis? Co si s ním teď počnu?

Prodírám se davem lidí, kteří se chystají na silvestrovskou párty. S flaškou v ruce spěchají chytout nejlepší místo pro dnešní oslavy. Až se ručička hodin přiblíží k půlnoci, a tím i k novému roku, zraky celého světa se obrátí k Londýnskému oku. Právě místo, odkud jsme před chvílí odešli, bude na pozadí novoročních ohňostrojů vysílaných po celé planetě. A po obou březích Temže budou zpívat a tančit tisíce nadšenců. A s nimi další miliony pěkně doma u televize. Všichni budou odpočítávat, deset, devět, osm, sedm..., aby se pak mohli s někým políbit.

Takhle jsem to měl mít i já. Měl jsem si polohlasně broukat šlágr „Auld Lang Syne“ a pak políbit svou snoubenku. Potom bychom společně sledovali ohňostroj z našeho apartmá s dokonalým výhledem. Namísto toho trávím poslední hodiny roku namáčknutý v sedadle autobusu do Bristolu vedle extrémně rozměrného chlápka, který se cpe výhodným menu ze Sainsbury. Vracím se do prázdného bytu, z něhož musím co nevidět odejít. Zpátky do práce, které musím brzo nechat.

A teď to na mě dopadne naplno. Ztratil jsem přítelkyni, domov i práci. Za jediný večer jsem přišel o všechno.

Fakt šťastný nový rok.

2

„No, Joshi, aspoň ses poučil, že když nám něco připadá až příliš dobré, aby to mohla být pravda, tak to tak asi bude.“

Říkal jsem si, jak dlouho potrvá, než někdo přispěchá s rádoby vtipnou poznámkou na téma Jadeina příjmení. Večírek začal teprve před osmi a půl minutami, což znamená, že to přišlo dřív, než jsem čekal.

Oním vtipálkem je strejda Peter, který ještě ani nevesel do domu. Člověk, z jehož vizáže byste neusuzovali, že přijel terénním mercedesem, spíš že ho sem katapultoval stroj času přímo z léta 1976. Vypadá jako člen popového dua Hall and Oates, ten s tím pochybným knírkem. Zpod rozepnuté košile mu vykukuje obrovský zlatý řetěz a chumáč šedých chlupů.

Když vchází do dveří, silně mi stiskne ruku, jako bychom byli na nějakém oficiálním rautu nebo obchodním jednání. Po dvaceti letech práce v City mohl do důchodu odejít dřív a se slušnou penzí a pořídit si luxusní auťák, ale pořád si udržel návyk potřásat si s každým rukou: s revizorem ve vlaku, s pokladní i s obsluhou veřejných záchodků.

„Promiň, nestihli jsme to vyměnit,“ řekne a vrazí mi do ruky dárek. Jenže já z jeho slov necítím žádnou lítost ani rozpaký. Rukou popoždě mé sestřenice Petulu a Penelopu

a bratrance Percivala, kteří se s očima upřenýma do iPhoneů líně soukají z auta.

Dárky před ostatními nerozbaluju rád, ani když mám lepší dny, než je tento. Vždycky totiž přijde ta chvíle, že jakmile dárek otevřete, musíte předstírat radost. Dneska se ale usmívat nehodlám, nehodlám nic předstírat, takže když mi strejda ve dveřích naznačuje, abych to rozbalil, nemám energii ani chuť se s ním dohadovat. Servu evidentně recyklovaný vánoční papír, pod nímž se objeví kniha s názvem *Jak naplánovat dokonalou svatbu*.

Skvělé.

Navíc se nikdo neobtěžoval odlepit z obálky slevovou cedulku s cenou libra a devadesát devět pencí. Vážně nevím, co by mě mělo urážet víc.

„Určitě se ti jednou bude hodit!“

Uchechtne se, poplácá mě po zádech a razí si cestu dovnitř, aby si mohl se všemi potřást rukou. Párty už nabírá švih. Vlastně bych měl říct spíš swing, zní tu hudba ve stylu Franka Sinatry a Deana Martina, žádný drum'n'bass. Táta nesnáší moderní hudbu a za moderní hudbu považuje všechno, co vzniklo po roce 1960.

Balící papír si strčím do kapsy. Na sobě mám to stejné oblečení, jaké jsem měl včera v Londýně. Rozhodl jsem se, že se nevrátím do našeho bytu. Samotnému se mi tam po tom všem nechtělo. Naši našťestí žijí kousek od Bristolu. A kde může být líp než doma? No, zjevně jsem se mýlil.

Sestřenice a bratranec následují svého otce a taky oni mě častují svými rádoby útěchami, jako kdyby si během cesty sem namísto poslechu rádia vymýšleli, co vtipného mi řeknou.

„Jade Toogoodová? No, spíš Jade ne-až-tak-dobrá.“

„Požádat ji o ruku nebyl *příliš dobrý* nápad.“

„Byla pro tebe *příliš dobrá*.“

Snažím se nereagovat.

Moje máma má sklon všechno trochu přehánět, takže když jsem jí řekl, že chci Jade požádat o ruku, rozhodla se, že by bylo fajn pozvat rodinu, sousedy a evidentně i spoustu úplně cizích lidí na zásnubní večírek. Co může být horší než slavit zasnuby s lidmi, které sotva znáte? Odpověď zní: zapíjet s nimi žal z nevydařených zasnub.

„Když já už rozeslala pozvánky,“ odpověděla mi na otázku, jestli se to ještě dá zrušit. A podívala se na mě, jako kdyby nám před domem už týden kempovaly desítky gratulantů, jako kdyby snad nemohla pozvané obvolat a říct jim, aby se sem neobtěžovali.

Transparent s nápisem „Šťastné zasnuby“, který rodiče pověsili na fasádu našeho cihlového domu ze 60. let, někdo celkem kreativně upravil na „Šťastné návraty“. Neotřele tak ještě víc zvýraznili důvod, proč jsem se tak náhle vrátil zpátky k rodičům. Většina lidí by prostě pořídila nový nápis. Vlastně, většina lidí by tu oslavu zrušila. Jenže mí rodiče nepatří k většině.

Máma na příležitost pořádně se vytáhnout před sousedy čekala celou věčnost. Naposled pořádala večírek, když jsem se jako první z rodiny dostal na vysokou. Všem navkládala, že jsem odmítl nabídky z Oxfordu a Bathu, i když ve skutečnosti šlo o univerzity Brookes a Spa. V téhle díře je totiž vytahování se národním sportem. Co jiného taky dělat v Cadbury, že? Zatímco v sousedním Weston-super-Mare mají molo a oslíky, co vozí lidi po pláži, my se zmohli jedině na bistro s treskou a hranolky, lékárnou, kde se po večerech scházejí Strážci váhy, a hlavně „Nejlepší hospodu roku“, jak hrdě hlásí cedule nad vchodem. Zapomíná však dodat, že tenhle slavný titul podnik získal v roce 1987 a od té doby se v něm vystřídal pět majitelů. Tahle vesnice nemá univerzitní absolventy. Chtěl jsem odsud vypadnout, poznat svět,

dozvědět se něco o literatuře a umění, zamilovat se... Ale série špatných rozhodnutí mě katapultovala zpátky. Nemám se čím pochlubit. Nemám holku ani kariéru. Nemám nic.

Na chvíli se vzdálím od vchodových dveří a nakouknu do obýváku. Stejně jako při každém podobném větším společenském setkání se táta pokouší vydělat peníze. Vidím ho v rohu v jeho typické kostkované košili a se zoufalou prořídilou přehazovačkou na hlavě, jak zkouší uzavírat sázky na to, kdo z místních umře jako další. Když si správně tipnete, kdo jako první zaklepe bačkorama, shrábnete bank (samozřejmě poté, co si táta odečte nějaké to procento). Ani nevím, co je horší. Jestli tohle, nebo když se pokoušel vydělat na své promoci tím, že skoupil všechny lístky a za nekřesťanské peníze je nabízel přímo v předsálí.

Taky máma je ve svém živlu. Proplová místností s tácem jednohubek, jako kdyby hostila večírek lepší společnosti v New Yorku 20. let minulého století. Pracovala jako realitní agentka a nedávno šla do důchodu, a tak se teď nenápadně cpe čokoládou, aby mohla po večerech chodit na setkání Strážců váhy, kde hledá hlavně společenské vyžití a přístup k nejnovějším drbům. Kromě toho ještě každý týden navštěvuje svého terapeuta Grahama, který prý umí předpovídat budoucnost. Předpokládám, že o tomhle debaklu se jí zapomněl zmínit.

Babička se mi při každém setkání zdá menší a menší, teď ale tancuje a zpívá jako o život. Uprostřed místnosti právě případným divákům předvádí one woman show na téma *Čaroděj ze země Oz*. Vždycky byla středobodem každého večírku.

Přestože se tohle společenské setkání koná na mou počest, většinu lidí v místnosti sotva znám. Vlastně mám problém poznat i náš obývací, nyní navíc plný hostů. Máma ho zkrášlila novým nábytkem a taky spoustou dekorací

a tretek - vsadím se, že to táta hodlá všechno zítra vrátit zpátky do obchodu. Na jeden večer to u nás vypadá jako v epizodě *Dokonalého bydlení*. Je tu nová pohovka a k ní nové přehozy, polštáře a podnožky. Po místnosti jsou roztroušené cedulky s inspirativními citáty typu: „Všchno má svůj důvod“, „Nenech se rozhodit a jdi dál“ nebo „Co tě nezabije, to tě posílí“. Dokonce i podtácky mi radí, abych „Žil, miloval a smál se“.

Na krbu je vyskládaná série mých fotek už od školních let, jenže tvář na nich mám překrytou slabým vodoznakem. Táta si myslel, že na tom ušetří, a hlavně že ušetří ránu systému, takže zarámoval návrhy, než aby zaplatil „vyděračskou“ cenu za profesionálně vytištěné fotky.

Mezi mně známými hosty nelze přehlédnout Madeline, naši samozvanou starostku, která obvykle podobné akce organizuje a jistě si připíše zásluhy i za tu dnešní. Je tu se svým manželem Geoffem, jenž trpí úzkostnou poruchou, což znamená, že nenávidí společenské události a má fobii z konzumace jídla na veřejnosti. Aby se nedostal do trapné situace, z nabízených jednohubek si pokaždé zdvořile vezme, což znamená, že na konci večera bude mít kapsy plné sýrových kanapek a košíčků s uzeným lososem.

Když se otočím, naskytne se mi pohled na našeho souseda Desmonda. Jako obvykle se snaží balit o polovinu mladší ženy a vypráví svoje strašné vtipy, kterým zásadně chybí pointa. Za chvíli nám tu usne, začne chrápat a málem se udusí zubní protézou. Jeho žena Beryl sedí v kolečkovém křesle a každému, kdo je ochoten naslouchat, vykládá, že „ona si nikdy nestěžuje na své zdraví“, aby pak posluchače zavalila lavinou svých zdravotních problémů. Je neuvěřitelné, jak Beryl vždycky dostane každou chorobu, která se vyskytne v jejím okolí. Jako by snad demence byla nakažlivá a dala se vyléčit během jednoho měsíce.

Opět zazvoní zvonek, a tak se vrátím ke dveřím.

„Ach, chlapec, je mi to moc líto,“ řekne hned na prahu Karen, která mě chodila hlídat v dětství. Máma vážně pozvala úplně každého. Karen si zřejmě neuvědomuje, že od doby, co mě ukládala ke spánku, už uplynulo dvacet let a že dnes by mi stačil Josh. Podá mi krabici čokoládových bonbónů značky Celebrations. Odložím ji na rychle rostoucí hromadu dalších krabic, plechovek a tubiček sladkostí, které jsem dnes dostal. Ty samé jsme jim možná minulý týden věnovali my a oni je teď vracejí a doma si nechávají jen Milky Way a Bounty.

„Neboj, brzo určitě potkáš někoho jiného.“

„Díky,“ procedím skrz zaťaté zuby a dodám: „Pojď dál.“ Ukážu jí směrem do pokoje, kde se Geoff mezitím začal pořádně potit.

Nevím, co je horší, jestli ty vtipy nebo projevený soucit. Zatím mi není po chuti ani jedno. Nejraděj bych se někde schoulil do klubíčka, brečel a cpal se tou čokoládou. Uběhlo teprve čtyřicet hodin. Nedělám si hlavu z toho, jestli někoho potkám, ať už brzo nebo později. Nestojím o tu krásnou, svůdnou a prozatím tajemnou spřízněnou duši, kterou mi tu všichni slibují a která prý na mě někde v širém světě čeká. Chci Jade, chci budoucnost, kterou jsme si společně plánovali, chci zpátky svůj normální život. A jako by nestačil fakt, že jsem se musel nastěhovat zpátky k rodičům, ještě se o ten zážitek musím podělit s celou vesnicí.

Než stačím přivítat další cizince z dob dávno minulých, ozve se z obýváku výkřik. Běžím tam a spatřím Geoffa, jak se celý třese a nemůže dýchat. Zřejmě panická ataka. Koho napadlo pozvat nejúzkostnějšího člověka široko daleko na nejtrapnější párty na světě? Někdo mu poradil, aby si sedl na gauč, jenže Geoff zapomněl, že má zadní kapsy

narvané jednohubkami. Jejich obsah je naprosto všude. Máma okamžitě přispěchá s mokrým ručníkem a pak už jen zděšeně pobíhá kolem a křičí, že ta skvrna nechce pus- tit. Tátovi spadne čelist, protože si uvědomil, že pohovku nebude moct vrátit, a kvůli tomu mu možná nezbude na vyplacení sázek. Zato Madeline se vůbec nestará o zdraví svého manžela – namísto znepokojení se tváří spokojeně, protože dnešní večírek jistě netrumpne její letní soirée. Ba- bička trvá na tom, že musí dokončit svoje číslo. Jen Des- mond jako pokaždé všechno prospí. Všichni se nahnou kolem Geoffa, a tak využívám příležitosti a mizím ze scé- ny. Ještě zahlédnu, jak si strejda Peter potřásá rukou se záchranáři.

Od doby, co jsem odešel z domu, už uplynulo deset let a můj pokoj je vizuálním ztělesněním cesty zpět v čase. Je překva- pivě nedotčený. Na světle hnědých zdech pořád visí plakáty Davida Beckhama a Michaela Owena, na polici stojí lávová lampička a na skřínce s oblečením leží krabice s mojí dět- skou sbírkou plyšáků ze série Beanie Babies. Tak napůl jsem čekal, že táta pokoj pronajme přes Airbnb, ale jediným člo- věkem, kterého v pokoji najdu, je můj děda. Sedí na posteli, v televizi sleduje *Život je krásný* z roku 1946 a nic netuší o katastrofě, která vypukla dole.

„Promiň, Joshi, doufám, že ti to nevadí. Na mě je tam moc hlučno.“

Máma svou společenskou povahu určitě nepodědila z tá- tovy strany. Na rozdíl od babičky, která touží být středem pozornosti, děda společenské události zrovna nevyhledává. Vlastně ani moc nechodí mezi lidi. Pouze jednou za týden se spolu s babičkou vypraví do tanečních pro starší a po- kročilé, a když lekce skončí, okamžitě prchá pryč, zatímco babička se zdrží, aby si mohla s každým pořádně popovídat.

Jinak tráví čas hraním na varhany, které mají na chalupě, a sledováním televize. I přes tyhle rozdíly jsou spolu už víc než šedesát let a vypadá to, že se mají pořád rádi.

„Co si o tom všem myslíš?“ Děda tuhle otázku klade často a já úplně netuším, čeho se vlastně týká.

„O té oslavě? No, můžu říct, že jsi o nic nepřišel, když jsi tam nezůstal.“

„Tak mi pojď dělat společnost a podívej se se mnou na film.“ A po těch slovech mi udělá místo vedle sebe, na mojí posteli.

Tenhle film jsem viděl snad každé Vánoce a vždycky mě spolehlivě dodělá.

Sedíme, mlčíme a sledujeme televizi. Na rozdíl od ostatních děda ví, že se mi o Jade nechce mluvit. Když se schyluje k tomu, že se George Bailey a Mary na obrazovce dají dohromady, uvědomí si, že ani na tohle dnes možná nemám náladu.

„Však už víme, jak to skončí. Nechceš se dívat na něco jiného?“ Podá mi ovladač.

„Po mně radši nechtěj žádné rozhodování, v poslední době všechno kazím,“ varuju ho.

Nejsem si jistý, jestli mě slyšel, protože dobrých třicet vteřin mlčí.

„Myslím, že jsi k sobě moc tvrdý. To spíš někde v Londýně je teď dívka, která udělala špatné rozhodnutí, ne ty,“ odpoví nakonec.

Mluvíme spolu a přitom se pořád díváme na obrazovku a naše slova jako by se od ní odrážela.

„Díky, dědo. Ale vážně, jen se podívej, kam mě moje životní volby přivedly. Vybral jsem si špatnou práci, našel si nesprávnou holku, se kterou jsem se navíc chtěl zasnoubit v ten nejmíň vhodný okamžik. Většinou ani nevím, co chci, a když už si něco zvolím, tak je to špatně.“

Podívám se na něj. „Promiň, že to tu na tebe tak chrlím.“ Potřeboval jsem ze sebe dostat tyhle myšlenky, co mi vířily hlavou posledních čtyřiaadvacet hodin.

Děda mi položí ruku na koleno.

„Víš, když jsem já byl mladý, nemohli jsme si vybírat, jako dnes vy. Prostě jsme to měli nalajnované. Školu jsem skončil ve třinácti a začal jsem pracovat. Chtěl jsem vůbec dělat stavařinu? Nic jiného jsem neznal. Asi bych nejradši hrál na klavír, ale tenkrát to prostě tak chodilo. A chlapi, co byli starší než já, ti jednoduše začali fírat a oženili se s holkou odvedle.“

„Možná to bylo lepší,“ zamumlám, ale okamžitě se zděsím - holka odvedle je ta osmdesátiletá hypochondrička dole.

„No, možná bylo, však já taky netvrdím, že je to lepší dnes, nebo to bylo lepší tenkrát. Ale podívej, jaké úžasné možnosti vaše generace má. Máte štěstí, můžete si v životě dělat, co chcete. Ty si jen potřebuješ ujasnit, co chceš, a pak za tím jít.“

„Ale jak poznám, co chci?“

„Až to najdeš, tak to poznáš, jsi chytrý kluk.“

Poprvé se ke mně otočí, mrkne na mě a rukou mi prohrábne vlasy. „A taky ti na to zbývá víc času než mně.“

„Když já jsem chtěl Jade.“

„Já vím. A taky vím, že cokoliv řeknu, na tom nic nezmění. Ale kdysi, ještě před tvou babičkou, existovala dívka, kterou jsem měl rád. A když si vybrala jednoho z mých kamarádů, úplně mě to zničilo. Ale ukázalo se, že to byla ta nejlepší věc, co se mi mohla stát. O pár týdnů později jsem potkal tvou babičku. Představ si, že bys tu ani nebyl, kdyby to tenkrát dopadlo jinak.“

Pamatuju si dědovy černobílé fotky z mládí a divím se, že ho vůbec nějaká žena mohla odmítnout. Pořád nosí vlasy stejně sčesané na stranu, jen teď už jsou bílé, ne hnědé.

Pomalou proklikává televizní nabídkou, aby zjistil, co dávají, a já se musím přemáhat, abych mu ovladač nesebral a neudělal to rychleji.

„Vypadá to, že právě začíná *Grinch* a *Sám doma*.“ zadívá se na mě zkoumavě s prstem na seznamu pořadů.

„Mně je to jedno, můžeme se dívat na cokoliv.“

„Tak si hodme mincí. Máš nějakou?“ Děda si začne prohledávat kapsy, ale jeho kabát s peněženkou visí dole v předsíni.

Prohrábnu vlastní kapsy a vyndám jejich obsah. Zadíívám se na padesátník, který jsem včera našel na ulici, a na krabičku s prstenem. I děda si krabičky všiml, ale předstírá, že nic nevidí.

„Tak honem, hod' tím padesátníkem nebo co to tam máš.“

A já vyhodím minci do vzduchu a sleduju, jak se otáčí. V tu chvíli mě něco napadne.

Jedna naprosto skvělá myšlenka.

3

No, aspoň zprvu mi to skvělé připadalo.

„Cože to děláš? Ty ses už vážně zbláznil.“

Pokud mám být upřímný, nečekal jsem, že mí přátelé na můj nový přístup k životu zareagují takhle.

Vlastně jsem jim to ani nechtěl říkat. Ve skutečnosti jsem si plánoval pravý opak. Chtěl jsem to nějakou dobu držet v tajnosti. Věděl jsem, co si budou myslet. Kdybych si to mohl chvíli vyzkoušet a pak jim demonstrovat výsledky, určitě by pochopili, že to byl dobrý nápad. Jenže stojíme u baru a já zrovna vyhodil minci do vzduchu, abych se rozhodl, jestli si nechám načepovat Gem, nebo Thatchers, a tak musím přiznat barvu.

„Takže, chápu to správně, že si budeš celý rok házet tím padesátníkem kvůli každému rozhodnutí, co uděláš? Je to tak?“ Platíme a Jake si mě pochybovačně měří. Je vysoký a hubený, při chůzi se klátí a teď si mě prohlíží skrze brýle s hipsterskou rohovinovou obroučkou. Prsty si prohrábne kšticí narůžovělých blond vlasů.

Stejně zmateně se za barem tváří Velký Don, šedesátiletý majitel podniku, který si na hlavě už od osmdesátek pěstuje deku. Má ve zvyku vmísit se do každého hovoru.

„Samozřejmě, přesně to jsem přece říkal,“ odpovídám oběma, jako bych stál před publikem. Připadám si málem jako u soudu.

„Co to má znamenat, nějaké podivné novoroční předsevzetí?“ chce vědět Velký Don.

„Asi by se to tak mohlo brát.“

Ještě než upiju ze své pinty piva, uvědomuju si, že jsem udělal chybu. Okamžitě si vybavím důvody, proč jsem to neměl nikomu říkat.

Od baru zamíříme ke stolu v rohu místnosti, kde na nás čeká Jessie. Zdejší hospodu udělali z bývalého bankovního foyer, takže připomíná všechny ty trendové podniky, kde dostanete hospodské jídlo za michelinské ceny, na čepu jsou řemeslná piva a v temném bezduchém interiéru se vám zasteskne po polité podlaze, dřevěných kulatých stolech a letitých terčích se šipkami. Podobně zmateně působí stěny, vypadají, jako by se tu ocitly omylem. Staletá historie Cliftonske budovy se smrskla na tři řádky z Wikipedie přetištěné na jídelním lístku.

„Víš, že většina lidí si na Nový rok slibuje, že začne hubnout, přestane kouřit a pít nebo něco podobného? Jaké předsevzetí sis letos dala ty, Jessie?“ zeptá se Jake a sedne si vedle ní. Jessie má dlouhé tmavé vlasy, rozpuštěné jí sahají téměř do pasu, a to není o moc menší než já. Sedí zabalená do oranžové fluorescentní bundy, která by se hodila spíš do nějakého alpského střediska než sem. Jenže Jessie je pořád zima a taky se odmítá oblékat nenápadně. Zatímco Jake se zoufale snaží působit hipstersky, Jessie se to daří bez nejmenší snahy.

„Předsevzetí? Že letos poběžím londýnský maraton,“ odpoví a na to, že se upsala k takovému mučení, zní až moc nadšeně.

„OK, to je sice trochu šílený, ale pořád o dost normálnější než si kvůli každé blbosti házet padesaťníkem,“ shrne Jake.

„Cože, jak házet?“

Takže teď to bude vědět i Jessie. Paráda.

„Cože? Tys ještě neslyšela o tom Joshově šíleném nápadu, že si letos bude každé rozhodnutí losovat?“

„Ne. Tobě už vážně hráblo, Joshi, vid’?“

Vypadá to, že snad neznají jinou odpověď.

„To je neuvěřitelný, člověk tě pár týdnů nevidí a ty mezi tím stihneš požádat svou holku o ruku, rozejít se s ní, ztratit práci a nastěhovat se zpátky k vašim. A pak se ještě rozhodneš svěřit svůj příští osud padesátníku. Takhle jsi dopadl, protože jsem tu nebyl a nemohl ti poradit, co?“ Jake dramaticky zakouří očima. Po jeho slovech mi připadá, že takové Vánoce jako já nemají ani zoufalci ze seriálu *EastEnders*.

„Hewlett Packard to vyšlo. Věděli jste, že si hodili mincí, aby rozhodli, které jméno bude jako první?“ Přecházím do útoku.

„To je fakt,“ řekne Jessie. „Packard Hewlett se hodí spíš na nějakou snobskou právnickou firmu než hi-tech společnost. Jenže takhle se rozhodli jen jednou, neházeli si padesátníkem o to, jaký mají vybrat design nebo tak.“

„Takže ty si teď budeš házet úplně kvůli všemu? Jaké si máš obléct ponožky? Který sendvič si koupíš? To je fakt peklo, totálně uhozený. Sorry,“ směje se Jake.

„Jasně,“ vyhrknu, ale hned si uvědomím, že jsem si to až tak moc nepromyslel. „Prostě si říkám, že moje životní rozhodnutí doteď za moc nestála, tak proč si nenechat trochu poradit? Možná mi ten padesátník pomůže najít sebe samotného, lásku, já nevím. Nemám co ztratit.“

„Co takhle svou důstojnost?“ zahihňá se Jessie, i když se to snaží potlačit.

„Hele, Jessie, nesměj se mu. Teď když nám to Josh vysvětlil, to přece naprosto dává smysl.“ Z Jakea jako obvykle číší sarkasmus.

„Četl jsem, že průměrný člověk za den udělá až třicet pět tisíc rozhodnutí, což znamená, že za měsíc je to milion,

za rok dvanáct milionů. Jen si představte, jak dlouho o nich musím přemýšlet, kolik času tím strávím, a hlavně kolikrát se rozhodnu blbě.“ Zatímco si tu melu svou, oni jen tiše upíjejí ze svých drinků.

Čekáme v hospodě U Kriketu na začátek pravidelného týdenního kvízu, který se po vánoční přestávce opět rozjíždí. Poznali jsme se při práci v hotelu, kde jsme všichni začínali, a díky téhle každotýdenní zábavě spolu udržujeme kontakt.

Jake z firmy odešel před pár měsíci a teď je manažerem jiného hotelu v Bristolu. Zní to skvěle, ale jen dokud nezjistíte, že jeho hotel je na třicátém pátém místě z třiceti sedmi hotelů hodnocených na TripAdvisoru. Jessie opustila obor už před pár lety, kdy dostudovala a začala učit na základce. Šestileté děti jsou zřejmě pořád míň otravné než hoteloví hosté. Jessie i Jake jsou o rok mladší než já, což mi neustále dávají najevo.

„Tou mincí stejně házíš kvůli Jade, že je to tak?“ Jessie chvíli míchala brčkem ve svém drinku a teď se na mě zadívá, jako by rozluštila nějaké tajemství.

Proč z toho musí dělat terapeutické sezení? S Jade to nemá nic společného. Prostě já sám chci udělat nějakou změnu k lepšímu. Pohnout se svým životem.

„O Jade tady nejde,“ prohlásím rozhodně.

Ani jeden z nich mi zjevně nevěří.

„Sorry, kdo je to Jade?“ zeptá se Jakeův nový přítel, jenž si k nám právě přisedl.

Dnes ho vidím poprvé. Je menší, má rozčepýřené světlé vlasy a dělá marketing na sociálních sítích. Vypadá jako člověk, který jede na hudební festival a potom celý rok nosí na ruce náramek.

Můj rozchod s Jade měl i jiné následky. Nejen že jsem ztratil přítelkyni, ale přišli jsme taky o čtvrtého člena našeho

kvízového týmu. Josh, Jade, Jessie a Jake. Vždycky jsme bývali „Jé na čtvrtou“.

Ona si nechala byt a mně zůstal náš kvízový tým. Hurá.

Ukázalo se, že nahradit ji v týmu šlo mnohem snáz než nahradit ji v životě. Prostě jsme si našli nového člena, jehož jméno začíná na J.

Jakea.

Ano, Jakeův přítel se taky jmenuje Jake. Což je značně matoucí. Prvních pár týdnů jsem se dost divil, proč o sobě Jake (ten původní) začal mluvit ve třetí osobě. Zeptal jsem se třeba, co má v plánu na víkend, a on odpověděl něco ve stylu: „Jake dnes hraje, tak tam asi zajdu.“ Nebo: „Jake musí pracovat, takže nic moc.“ Myslel jsem, že o sobě prostě chce mluvit ve třetí osobě, a tak jsem ho začal napodobovat: „Aha, to je škoda, protože Josh si říkal, jestli náhodou nechceš jít na jedno.“ Až teď, kdy mi Jakea představil a já si s ním přes stůl podávám ruku, mi to došlo.

„Takže kvůli jednomu špatnému rozhodnutí s Jade si teď budeš kvůli každé volbě házet mincí?“ tipuje Jakeův Jake.

Ne, ne a ne. S Jade to nemá nic společného.

Jakeův Jake se mi okamžitě přestává zamlouvat. Nechápu, proč mu i mým dvěma přátelům dělá takové potíže pochopit, co jsem jim právě řekl. Co je na tom tak těžkého?

Prostě si kvůli každému životnímu rozhodnutí hodím mincí. Je na tom snad něco divného?

„Takže, přátelé, vítejte zpět po prázdninách, předpokládám, že jste tady kvůli kvízu?“ Malý Don obchází stoly a vybírá vstupní poplatek. Je to syn Velkého Dona a zdejší kvízy organizuje. Navzdory přezdívce je o dost vyšší než jeho otec a na hlavě mu nezbývají už skoro žádné vlasy.

„Tady to je,“ řeknu a podávám mu posbírané knihy.

„Vy jste změnil sestavu?“ zeptá se.

Vážné musím ten rozchod vysvětlit každému?